

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آرایه‌های ادبی

(قالب‌های شعر، بیان و بدیع)

سال سوم آموزش متوسطه

رشته ادبیات و علوم انسانی

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: آرایه‌های ادبی (قالب‌های شعر، بیان و بدیع) - ۲۸۰/۱

مؤلف: دکتر روح‌الله هادی

آماده‌سازی و نظارت بر جاب و توزیع: اداره کل جاب و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: www.chap.sch.ir

صفحه‌آرا: مریم نصرتی

طراح جلد: صادق صندوقی

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروبخش)

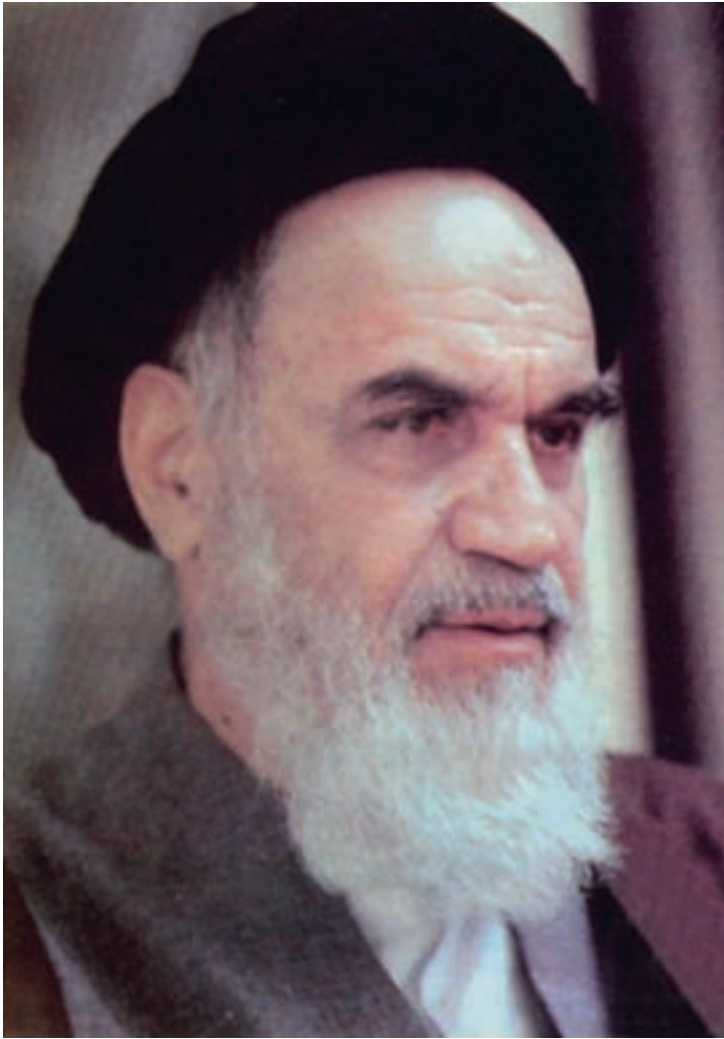
تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار: ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۰۵-۰۰۳۶-۴ ISBN 964-05-0036-4



هر قدمی که برای تحصیل علم برمی دارید، قدمی هم برای کوبیدن
خواسته‌های نفسانی، تقویت قوای روحانی، کسب مکارم اخلاق،
تحصیل معنویت و تقوا بردارید.

امام خمینی(ره)

فهرست مطالب

۱	سخنی با معلمان و دانش‌آموزان گرامی
۳	بخش اوّل — مقدمات
۴	درس ۱ — آشنایی با چند اصطلاح
۸	درس ۲ — وزن، اصلی‌ترین عامل موسیقی شعر
۱۳	بخش دوم — قالب‌های شعر فارسی
۱۴	درس ۳ — قصیده، غزل
۲۲	درس ۴ — قطعه، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند
۳۰	درس ۵ — مسمط، مثنوی
۳۶	درس ۶ — رباعی، دوبیتی، چهارپاره
۴۳	درس ۷ — مستزاد، شعر نیمایی
۴۹	بخش سوم — بیان
۵۰	درس ۸ — تشبیه
۵۶	درس ۹ — تشبیه بلیغ
۶۱	درس ۱۰ — استعاره‌ی مُصَرَّحَه (آشکار)
۶۷	درس ۱۱ — استعاره‌ی مکنیه، شخصیت‌بخشی (تشخیص)

۷۴	درس ۱۲ - حقیقت و مجاز
۷۹	درس ۱۳ - علاقه‌های مجاز
۸۴	درس ۱۴ - کنایه

بخش چهارم - بدیع ۸۹

آرایه‌های لفظی

۹۰	درس ۱۵ - موسیقی درونی و معنوی شعر، واج‌آرایی، تکرار
۹۹	درس ۱۶ - سجع، انواع سجع
۱۰۴	درس ۱۷ - موازنه و ترصیح، جناس
۱۱۱	درس ۱۸ - جناس تام، جناس ناقص (حرکتی، اختلافی، افزایشی)
۱۲۱	درس ۱۹ - اشتقاق

آرایه‌های معنوی

۱۲۴	درس ۲۰ - مراعات نظیر، تلمیح
۱۳۲	درس ۲۱ - تضمین، تضاد
۱۴۰	درس ۲۲ - تناقض، حس‌آمیزی
۱۴۶	درس ۲۳ - ایهام، ایهام تناسب
۱۵۳	درس ۲۴ - لفّ و نشر، اغراق
۱۶۱	درس ۲۵ - حسن تعلیل

منابع و مراجع ۱۶۶

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظرات اصلاحی خود را در باره مطالب

این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران... صندوق پستی ۳۶۳ ۱۵۸۵۵ - گروه دسی مربوطه و یا پیام نگار (Email)

ارسال نمایند. talif@talif.sch.ir

دختر نامه ریزی، تألیف کتاب دینی است